

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovcu, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

MIR

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 3. malega travna 1909.

Štev. 17.

Volitve v mestni skupini.

V mestu Celovcu so izvoljeni dr. Jožef Lemisch z 1302, stavbeni nadsvetnik R. Pirl z 1209, tesarski mojster Janez Lerchbaumer z 1134 glasovi. Kandidat gospodarske stranke, ki je stopila, to pot v volilni boj proti oblastni nemško-nacionalni stranki, je bil Franc Eckhart, hišni posestnik v Celovcu, ki je ostal z 499 glasovi v manjšini. V Beljaku je izvoljen prof. dr. Angerer, ki je svoje dni odpadel od katoliške vere. V Št. Vidu in Trgu je izvoljen klobučar Franc Zaubeck, v Brežah Konstantin Rieder, za Velikovec-Pliberk-Železno Kaplo znani Pinterič v Velikoven. Pogačnik v Velikovcu je dobil 18 glasov. V Volšpergu je izvoljen Karol Winkler, v Špitalu tamošnji župan Pichler in v Trbižu Jožef Dreyhorst. Trgovska zbornica je odposlala v deželni zbor predsednika pl. Burgerja, pl. Dietricha in Poltniga.

Volilci Metnica — za nos se zgrabite!

V pondeljek je sklical nemškonacionalni ali, kakor se zdaj imenuje, „deutschfreiheitlich“ volilni odbor za celovške mestne volilce volilni shod pri „Sandwirtu“. Zoboždravnik dr. Brugger je povedal volilcem novico, da je „belo“ v deželi „adut“. Šaljivec je vprašal pozneje, kdo bo durak, če res špilajo z aduti. Dr. Jožef Lemisch je povedal, da se bo deželni zbor še zanaprej bojeval zoper naše pravice pri sodnji in zoper slovenska imena, čeravno je plemeniti Metnic v Ličjivasi zatrjeval, da nam Nemci nočejo delati krivic. Zmotil se pa Lemiš ni, ko je povedal, da smo Slovenci vedno bolj hudi in je čutil potrebo — po volitvah, ko so bili krščanski socialci že tepeni — pozivati na skupno delovanje vseh Nemcev, „bele, rdeče in črne stranke“; to je za krščanske socialce pač slaba, smrdljiva vaba. Pri volitvah se nacejni družijo s sociji in ne poznajo krščanskih socialcev. Zdaj po volitvah pa apelira Lemisch na nemštvo krščanskih socialcev in jih vabi k sodelovanju zoper Slo-

vence. In ljudje, ki sicer pljuvajo, če slišijo ime „krščanski socialci“, so mu z drugimi vred to pot ploskali. Ali bo krščanska stranka padla pred Lacknerjevim šlagerjem „Nackter Volksverrat“ zopet na trebuh, ne vemo, a zdi se nam, da sirenških glasov nacionalcev še ni spoznala. Nacionalci rabijo svoje „nemštvo“ kot ščit, mislijo si pa zraven le „liberalstvo“, a če se jim krščanski socialci usedejo na lim, se smeji v pest. Če gre to težavno, je Lacknerju treba v štimcah samo enkrat zavpiti: „Nackter Volksverrat“, in vse pade na trebuh. Vse to so zanimivi nanki izza deželnozborskih volitev.

A Metnicove volilce z dežele zna pa nekaj drugega še bolj zanimati. Mi smo venomerv „Miru“ in na shodih, zlasti če smo trčili na njih skupaj s plemenitim Metnicem, poudarjali, da Metnic ni sposoben kandidat za 4. skupino, ampak naj se dā kandidirati za mesto Celovec; proti temu bi res ne bili. Metnic je vedno zastopal mesto Celovec, ne pa dežele, ne kmetov, ne delavcev. Vkljub temu so ga volili socialni demokratje, ki se sicer ne morejo dovolj „našimfati“ črez meščane in kapitaliste. Na shodu pri Sandwirtu je pa sam Dobernig pel slavo Metnicu kot najboljšemu zastopniku mesta Celovec. Prepisimo kar dobesedno poročilo, ki so ga prinesle o tem „Freie Stimmen“: Dobernig „se je pa tudi zahvalil novoizvoljenemu poslancu dr. pl. Metnitzu, ker je v deželnem zboru vedno zastopal tako krepko koristi mesta (Celovec). Niti župan Neuner, niti dr. Jožef Lemisch, niti on (Dobernig) niso bili zastopniki mesta Celovec, ampak dr. pl. Metnitz.“

Čujte! Ali še moremo slišati iz bolj verodostojnih ust potrdilo, da je „Mir“ pisal o Metnicu resnico, da je on zastopnik za mesto Celovec, ne pa za delavce in kmete, ki so zdaj brez zastopnika v Metnicovem volilnem okraju. Mesto Celovec ima pa itak posebej tri zastopnike. Tu se naj zgrabijo za nos vsi socialni demokratje, ki so volili Metnica, in vsi tisti agrarci, ki so klicali „pauar naj voli paura“, pri glasovanju pa so oddali glasovnice za plemenitega meščana proti „pauru“ Grafenauerju. Kmetje, vrzite ven „agrarce“, ki vas hočejo tako za nos voditi.

Delavci, kar vas misli pošteno in še niste izgubili vere, pokažite fige svojim socialdemokracijskim voditeljem, ki pred volitvijo niso mogli dovolj udrihati po meščanu, kapitalistu, advokatu pl. Metnicu, ki so vas farbali, da Grafenauer le za delavce ni, sicer je dober mož, potem so pa pri ožji volitvi raje volili tistega Metnica kakor Grafenauerja, in sicer zato, ker je Grafenauer veren in pristaš krščanske stranke, Metnic pa liberalne. Ali se zaslepljenim še ne odpirajo oči? No, potem bodo šli s tega sveta tudi še slepi!

Zanimivi pojavi v koroški politiki.

Do letošnjih deželnozborskih volitev so nemški nacionalci zaničevali nas zavedne koroške Slovence in nas psovali z „bindišarji“; v tem so jim sledili nemškutarji, izdajalci slovenskega rodu, in zdelo se jim je še prav imenitno, da celo častno, če so nosili na čelu pečat Efijsalta. Spoznali pa so, da tako ne gre naprej. Nacionalci so potrebovali drug lim za slovenske volilce, ker je prejšnji že popuščal, in nemškutarji so se začeli svojega postopanja sramovati — prva pot k poboljšanju. Slovenski kandidati, ki jih je postavila nemškonacionalna stranka, so se začeli predstavljati volilcem kot slovenski, Nemcem le prijazni napredni kandidatje, ne več kot nemškonacionalni kandidatje kakor prej. Tako je kandidiral v kmetski skupini Beljak—Paternion—Rožek Janez Gailer kot „deutsch-freundlich-fortschrittlicher Slovene.“ Slicno je nastopal kot slovenski agrarec Jakob Rösch v volilnem okraju Velikovec Dobrlavas. Prvič smo slišali to pot iz ust nemčurjev izjavo, da so Slovenci, češ, volite Röscha, „saj smo vsi Slovenci.“ In Šumi, ki je predstavljal po celem okraju Röscha in mesto njega govoril in razlagal barona Rokitankega agrarni program, je to pot tudi zajahal slovenskega konjička in je čisto pozabil, da sicer ustanavlja le „Bauernvereine“, ne pa kmečkih društev. V Št. Vidu v Podjuni, kjer mu je gospod Smodej iz Celovca temeljito zmešal štrene in mu priskrbel na „agrarne“ shodu strahovit

Podlistek.

Molitev vsekdar pomaga.

Narodna pravljica.

V neki vasi je živel mladenič, ki je bil vedno prav vesel in židane volje. Prav rad si je prepeval lepe in kratkočasne pesmi in se rad šalil; zraven pa je marljivo delal na domu svojih roditeljev.

Naš Marka, tako mu je bilo ime, se je navečer rad sprehajal po lepih zelenih tratah in mimo lepo obdelanih njiv in vrtov. Rad je hodil na vas, kjer so se mladeniči zbirali pod lipo košato in prepevali pesmi, da se je razlegalo čez hrib in plan. Marka je bil poštenjak od noge do glave.

Pot do vaške lipe pa je vodila mimo čedne kapelice, posvečene Materi božji in mimo pokopališča. Kolikorkrat je šel po tej poti, vsakokrat je natrgal šopek cvetlic ter jih je ponesel tja pred kip Matere božje v kapelici; potem je pokleknil ter molil pobožno angeljsko češčenje. Ko je prišel do pokopališča, je tudi tukaj pokleknil, ter molil en očenaš in češčenomarijo za verne duše v vicah, posebno pa za tiste rajne, katerih trupla so počivala na tamošnjem pokopališču.

In tako je storil vsakokrat, kadar je hodil po tej poti. Ko je pa odmolil, je veselo in čvrsto zaukal ter zapel kako pesem. In zakaj bi tudi ne bil pel? Saj je bil mlad in poln življenja; imel je mirno in čisto vest; bil je zdrav in čvrst

in je imel torej vse, kar je potrebno za srečno življenje.

V isti vasi je živel tudi bogat, pa čemerer gospod.

Ta gospod se je kaj jezil tudi nad našim Markom, ki je veselo prepeval mimo njegove hiše. „Da bi ga plentaj, tega paglavca“, je godrnjal, kadar ga je slišal. „Vedno se dere in vriska kakor žerjav; pa ga bom že še naučil, da mi ne bo več delal nepokoja.“ In kar je ta kisli gospod podnevi mislil, to je tudi koj prvi večer menil izvršiti. Poklical je enega svojih hlapcev in mu dejal:

„Ti, ako mi oklestiš tega Marka, ki se dere skoraj vsako noč tu mimo, da se bo potem te poti ogibal, dobiš en srebrni tolar.“

„Dobro, gospod; kakor želite, tako se bo še nocoj zgodilo“, je zatrdil hlapec; poiskal si je koj precej debelo poleno, s katerim se je namenil pričakati zvečer Marka.

Ko je odbila ura devet, je že slišal gospod Marka, ki je čvrsto zaukal. „Že gre“, je rekel hlapcu; „le idi, pa dobro ga oklesti!“

Hlapec se pripravi za vrtni zid poleg pota ter čaka. Ko pride Marka do kapelice, daruje Mariji cvetlice in moli angeljsko češčenje, potem pa gre dalje. Tudi pri pokopališču moli po navadi. Ko opravi molitvico, gre zopet naprej in veselo prepeva.

Za voglom pa ga čaka grajski hlapec z visoko povzdignjenim polenom. „Kar po glavi ga bom“, si misli, „ne bo se mu ljubilo več tukaj hoditi; tolar je le lep.“ Tako modruje hlapec in medtem prikoraka Marka prepeva izza ovinka proti gradu. In še ga čaka hlapec s povzdignjenim

polenom; pa joj! zakaj je neki odpadlo hlapcu poleno iz rok?

Zakaj jo je neki pobrisal, še predno je dospel Marka do njega?

Zakaj neki je tako bled in preplašen? Kar v eni sapi je pribežal domov.

„Ti si strahopetec; ti si šleva“, pozdravlja gospod svojega hlapca; videl je, kako je pribežal ves bled v hišo.

„O gospod; Bog me vari, da bi še hodil sam čakati tega Marka; Bog si vedi, kaj je bilo.“

„Ti si tepec veš, to je bilo“, se jezi gospod.

„Ne gospod; pri mojdeteli da ne; pa sem jih pretepel in pobil čisto sam, pa bi tega ne. Ne, gospod, njega se nisem bal, pač pa onega, ki je korakal poleg njega.“

„Kdo je šel poleg njega?“ vpraša gospod radovedno; „saj je bilo le njega slišati.“

„Kdo je šel?“ pripoveduje hlapec dalje, „tak mož je stopal poleg njega velik kakor stolp; imel je palico, debelo kot hrast iz našega gozda. In ko je zagledal mene, je vzdignil palico v zrak, in Bog vari, da bi bil udaril! Grad z menoj vred bi bil zdrobil.“

„Morebiti pa, da si zopet preveč pogledal v kupico, da si videl vse tako veliko? Zdaj se pa poberi spat, a tolar ostane v mojem žepu.“ Potem pa se obrne do drugih dveh rekoč: „Hočeta li rada zaslužiti vsak po en tolar?“

„Da, gospod“, odgovorita hlapca.

„Dobro! Torej idita in čakajta, da pride oni potepuh nazaj, pa ga dobro namažita, potem dobita vsak en tolar.“

poraz, si že ni mogel drugače pomagati, nego da je izjavil: „Vsak mora biti ponosen na svoj narod!“ Povedal je tudi, da ga „sovražijo“ nemški nacionalci in Slovenci, da ga veseli, če delajo slovenski duhovni za narodov blagor, da je Röscher Slovence, kar je ta usmiljenja vredni kandidat tudi potrdil. Seveda je pokazal g. Smodej med burnim odobravanjem volilcev „narodnjaka“ Šumija, desno roko hudega nasprotnika Slovencev, Nageleta, v pravi luči, dokazal, da so prazne besede, če kdo pravi, da je Röscher neodvisen kandidat agrarcev. V zagrizeni lutrovski in nemškonacionalni „Bauernzeitung“, ki gotovo ni glasilo „neodvisnih agrarcev“, se je bliščalo Röscherovo ime poleg „agrarca“ Wieserja, ki odreka Slovincem na Koroškem pravico do obstoja in je za to, da se nas mora iztrebiti. Dokazal je tudi, da Šumi drugod, kjer se čuti varnega, govori čisto drugače, nego je govoril kot nov odrešenik kmetov v Št. Vidu.

Tudi uradna celovčanka je objavila Röscha kot nemškonacionalnega kandidata, ne kot neodvisnega agrarca, in „Freie Stimmen“ so ga priporočale kot od „deutschfreiheitlich“ deželnega volilnega odbora postavljenega kandidata. Nobena žavba ni pomagala, Röscher je obležal, kakor mu je g. S. prerokoval. Šumi je na tem shodu tudi slišal, da bi bil rad on sam kandidiral, pa je bilo grozdje prekislo, potem pa je bil kmet dober za — propasti; to je res kmečka stranka, ki kandidira kmete samo tam, kjer imajo opravičeno upanje, da propadejo. Pri volitvah v splošni kuriji je pa ta stranka pokazala, da ni neodvisna, še manj kmečka stranka, ker je volila meščana Metnica, ne Grafenauerja. Pomagati si je pa hotela s tem, da je razglasila ljudi te stranke kot Slovence, pozabila je pa pridejati, kar je v najnovejšem času v modi, da je „deutschfreundlich“, to se pravi, da ljubi Nemce, ki nam ne privoščijo kruha, tako, da leži pred njimi na trebuhu in jim liže pete, kadar odrivajo od boljših služb slovenske sinove.

Nemci so nam do letošnjega leta vedno trobili na uho, da je pismena slovenščina „nova slovenščina“, da je Korošci ne razumejo; nekateri so v svoji duhoviti učenosti naravnost trdili, da je pismena slovenščina — hrvaščina, zdaj pa že sami izdajajo k „Landwirtschaftliche Mitteilungen“ slovensko prilogo, ki pa ni pisana v koroškem narečju, ampak prav v „novoslovenščini“, kakor so prej imenovali naš pismeni jezik. Zakaj neki ne izdajajo slovenske priloge v „koroškem narečju?“ Seveda se gospodje niso hoteli osmešiti, toliko pameti imajo še vsekako. Izgubiti Slovence za vedno pa tudi niso marali, zato so jim privoščili raje prilogo v jeziku, ki ga sicer tako sovražijo.

Tudi glava nemškonacionalne stranke, od socialdemokratskih glasov odvisni poslanec pl. Metnic ni na volilnem shodu v Ličjivasi nabiral glasov zase več s „šlagarji“ kakor „wir sein deutsch“, ampak je zatrjeval, da „Slovincem nočejo vzeti narodnih pravic“. Odgovoriti pa seveda ni mogel g. Smodeju, ki mu je zabrusil v obraz, da je ravno tisti Metnic nastopal zoper slovenščino pri sodiščih in da mi ne odjedamo Nemcem kruha, kakor delajo nemški uradniki, ki hočejo izriniti slovenske uradnike med Slovinci,

„Hlapec je pač uboga stvar“, je rekel eden izmed hlapcev, ko sta stala vsak z enim kolom poleg pota pri zidu.

„Ni res“, modruje drugi; „glej, nočjo dobiva vsak po en tolar, in v nedeljo bo pri krčmarju ples; pa se bova postavljala.“

„Kaj pa, če bo zdaj tudi tisti velikan zraven, kakor je bil poprej“, pomišlja prvi, „potem pa ne bo tolarjev!“

„Ne bodi prismojen; mar vendar ne verjameš, kar je pravil Jaka; saj nisi baba, da bi veroval v vraže!“

„Ne, to ravno ne, sicer pa bova že vidila; saj že pride, slišiš, kako uka?“

In res se je Marka že vračal. Že sta čakala hlapca s povzdignjenima koloma, da bi ga pobila. Pa komaj da sta ga zagledala, že sta jo tudi onadva pobrisala nazaj v hišo hitro, kakor sta mogla.

„Kaj pa je, za vraga? Saj še ni oni mimo hiše, pa sta že pribežala vsa divja v sobo“, ju vpraša gospod.

„O gospod“, odgovarja eden izmed hlapcev, „vse je res, kar je prej govoril Jaka, samo zdaj sta stopala dva velikana poleg Marka, in vsak je imel celo drevo za palico.“

„To je pa že več kakor preveč“, se hudeje gospodar; vi ste strahopetci, zajci ste, ne pa možje; babe ste, babe praznoverne; jutri vam pa zapovem, da ga greste vsi hlapci čakati, in tudi jaz pojdem z vami.“ Tako je zapovedal gospod, in tako se je tudi zgodilo.

Drugi večer, ko sliši Marka, da zopet uka po navadi, pokliče vse tri hlapce in povabi s seboj

in namestnik deželnega glavarja je nato — molčal kot grob.

Za nas je pa vsekako zanimivo, da nasprotniki ne pobijajo več divje vsega, kar se imenuje slovensko, temveč da prikrivajo svoje sovraštvo do Slovencev in se delajo kot najboljše prijatelje Slovencev. Morda napoči celo čas, ko tudi g. poslanec Wieser ne bo več trdil, da je treba Slovence na Koroškem iztrebiti (ausrotten), ampak bo s sladkim nasmehom z vso mogočo ljubeznivostjo zatrjeval, da morajo dobiti Slovenci tudi svoje pravice, samo — če ga volijo.

Da, da, vsekako zanimivo je bilo to postopanje nasprotnikov v zadnji volilni dobi, in treba je bilo to pibiti. Za nas je to le dobro znamenje, da napredujemo, da se nas nasprotniki bojijo. Verjeti pa ljudem, ki nosijo ljubezen do našega naroda samo na ustih in le tedaj, kadar beračijo slovenskih glasov, ne moremo. Bodočnost je naša, zmaguje pravica in zmagala bo tudi resnica.

Koroške novice.

Za celovške Slovence bodo 6., 7., 8. aprila, t. j. v torek, sredo in četrtek, v cerkvi sv. Duha ob 8. uri zvečer slovenske pridige.

Nevarno je zbolel na pljučnici gosp. kaplan Tomaž Ulbing v Železni Kapli. Priporoča se v molitev.

Koroška deželna vlada v službi nacionalcev. Celovčanka je poročala v 66. številki o kandidatih za splošno skupino in ob tej priliki ni mogla opustiti priložnosti, da ne bi udarila po Slovincih. Našega kandidata Turka je zamolčala, Grafenauerja je pa označila sledeče: Slovenisch-klerikaler (!) Wahlwerber, Orgelbauer Franc Grafenauer in Egg. To je nezaslišano! Ali je bil Grafenauer od slovenske stranke na tak način oficijelno proglašen za kandidata? Dobro vemo, kaj je hotela s tem doseči deželna vlada. Oficijozno glasilo deželne vlade bi pa moralo biti nepristransko, ne pa, da nas Slovence žali. Proti taki pisavi glasila deželne vlade Slovenci najodločneje protestiramo! Za to objavo delamo predvsem odgovornega deželnega predsednika Heina.

Razpisana je služba nadučitelja v Melvičah. Znanje slovenščine se zahteva.

Medgorje. (Od občine.) Pri zadnji (četrti) volitvi v prvem razredu dne 26. svečana t. l. so dobili naši 13, nasprotniki 20 glasov. Ves občinski odbor šteje 18 udov (4 naše in 14 onih). Dne 18. sušca t. l. je bil izvoljen s 14 glasovi kot župan Jožef Sušnik p. d. Krasnik. Isti bo prejkone tudi načelnik krajnega šolskega sveta. Na svidenje v treh letih!

Trata pri Glinjah. Na občnem zboru „Hranilnice in posojilnice v Glinjah“ je predsednik zbora, g. odbornik Turk, poudarjal velikanski napredek hranilnice, katera je imela letos nad 600.000 K prometa, nad 200.000 K več kot lansko leto. Bila je to ena izmed najprvih posojilnic na slov. Koroškem. Dolžnost tukajšnjih zavednih Slovencev je, da so hvaležni možem ustanovnikom, posebno pa našemu velezaslužnemu starosti,

tudi nekega drugega gospoda, ki je bil njegov gost. Ko tako čakajo vsi tam pri zidu, si pripoje Marka brez skrbi po poti izza ovinka. Pa o groza! Marka ni bil sam, ampak je bilo poleg njega deset velikanov, in imeli so cela drevesa za palice. Gospod in hlapci so se tako prestrašili, da so mislili takoj zbežati, pa tuji gospod jim je velel ostati.

„Ne bežimo, ampak pogledjmo, kaj ta prikazen pomeni.“

Marko in velikani pridejo blizu, gospodar in hlapci pa stokajo od samega strahu; tuji gospod pa izpregovori ter reče:

„Vsi dobri duhovi častijo Boga!“

„Mi na vekomaj“, odgovori velikan.

„Kaj pomeni ta prikazen?“ vpraša gospod dalje.

„Mi smo duhovi s pokopališča, pri katerim ta mladenič moli za verne duše; marsikatera duša že uživa večno veselje, ker ji ga je dal čez vse usmiljeni Bog na priprošnjo tega blagega mladeniča. In mi hodimo vedno z njim, da ga varujemo hudega; gorje onemu, ki bi mu storil kaj žalega!“ Ko izgovori to eden velikanov, pa izgine vsa prikazen, in le Marko ostane ves začuden.

„Ne vem, ali niste pri pravi pameti ali kaj vam je“, jih nagovori sedaj Marko, „da stojite tukaj s poleni, in govorite o duhovih.“

„Ne, ne, blagi mladenič“, odgovori tuji gospod, „nič ni, prav čisto nič; le hodi svoja pota, pa prepevaj veselo, ker kogar varuje božja roka, temu ne more nihče škodovati.“

(Konec prihodnjič.)

velespoštovanemu ravnatelju g. Lovru Zablačan, kateri je za naš mili narod že toliko žrtvoval. V znak te hvaležnosti so se tudi vsi zborovalci vzdignili raz sedeže in mu navdušeno zaklicali živio! Nato poroča rač. pregledovalec g. Lud. Borovnik računski zaključek pretečenega upravnega leta, ki se odobri. Od čistega dobička se dovoli 600 K za krajevne gospodarske koristi. Na predlog g. Kaklna se izvoli zopet stari odbor. Pri slučajnostih se oglasita k besedi še navzoča gospoda dr. Mišic in cand. jur. Ravnik. K sklepu poroča g. Turk še o sitnostih, ki jih imamo s c. kr. oblastmi in uradi zaradi slovenskega jezika. Že davčni praktikant se drzne postopati proti zastopnikom naših zadrug žaljivo, jim črtati slovensko besedilo na tiskovinah in mesto tega napisati nemško. Hranilnico imenuje „Windische Sparkasse“, vsiljujejo se nam nemški spisi in vprašalne pole; ko odklonimo odgovornost, ker jih ne razumemo popolnoma, se nam preti, da se bo proti nam postopalo — s kaznijo. Izrazi se želja, da odstopijo slovenske „Zadružne zveze“ od „Centralverbanda landwirtschaftlicher Genossenschaften in Wien“ in ustanovijo samostojno zvezo vseh jugoslovanskih zadrug. Nazadnje smo si storili slovesno obljubo, da bomo pri letošnjih deželnozbornih volitvah vsi glasovali le za naše slovenske kandidate. Posebno pa nas je veselilo, da smo imeli kandidata za splošno skupino v naši sredi med nami v osebi predsednika občnega zbora.

Železna Kapla. Naše izobraževalno društvo dobro napreduje. Na Jožefovo so govorili č. g. župnik Matej Grm. Pri nas je društvo ljudi zelo vzbudilo. Veliko zaslug za to ima g. kaplan Ulbing. Bog mu daj skoraj zopet ljubelega zdravjal

Guštanj. (Socialdemokrat — lačen.) Bilo je po zadnjem shodu dne 21. sušca, na katerem sta govorila drž. poslanca dr. Krek in župnik Rozman. Med shodom že so tulili sociji v drugi sobi, skozi okna in na ulici, med njimi vse polno nadebudne socialdemokratske mladine, ki je na vsa grla kričala: „Hoch Lukas!“ Po shodu so hoteli ljubeznivi sociji, ki kriče tudi ob nedeljah: „hoch die Arbeit“ — zlasti če drugi delo opravljajo — napraviti dr. Kreku „koncert“ na trgu, a ga niso mogli, ker so takrat, bilo je namreč opoldne, žene kuhale južino in so torej tudi potrebovale pokrove. Neki soci pa je le vrgel dvoje jajec za vozom, seveda pa, ker se ga je prej preveč nalezal, ni zadel. Kmalu potem prihrumi njegova žena med druge ženske in s solzami v očeh tarna: Moj Bog, samo dvoje jajec sem imela, da bi skuhala južino, a še te je mož zmetal proč, — kaj bom storila! — Tako je ta socialdemokrat, ki se je pozneje moral ogrevati za kapitalista „pl. reichsritter“, bil to nedeljo lačen, — da bi bil tudi žejen, ne verjamemo!

Libeliče. (Kako smo volili?) Za naše razmere, grozne poti, še primeroma dosti dobro. Omeniti pa moramo, da je naš občinski pisar Pugelnik sestavil volilni imenik tako, da je naravnost škandal! Trudili so se nekateri znani agitatorji na vse pretege za celovškega „rajhsritarja“, no, brez posebnega uspeha. Posebno p. d. Žauer v Potočah je delal na vse pretege. Pugelnik ga je ponujal, komur ga je mogel, — zaman! Da bi bilo vreme količkaj ugodnejši, ne izpuščenih toliko volilcev iz imenika, bi bil uspeh gotovo ugodnejši. Naši možje pa so stali trdno in bodo tudi zanaprej!

Libeliče. (Žauer — blamiran!) Na dan volitve v kmečki skupini stopi neki kmet tu k uglednemu posestniku in ga naprosi, naj napiše pravilno ime našega kandidata Grafenauerja. Žauer je mislil, da je ta mož pridobljen že za prevajškega Poldija, a ker ima dobre „špegle“, je videl, kaj se godi! Zato zakriči: „Wir wern di Sochn aufmischen“, in pošlje po žandarja. Ta moža — ne zapre, kakor je hotel „kmečki prijatelj“ Žauer, marveč kmalu pride pred komisijo in tam pove: Ta mož je hotel voliti Grafenauerja in na njegovo voljo in željo se je zapisalo pravo ime! Dolgi obrazi! Žauer je bil blamiran do kosti, a naj se tolaži, saj je z njim blamiran tudi prijatelj Pristov. To je pribito, da gospod Poldi na glasove, ki jih je tu dobil, ne sme biti ponosen!

Libeliče. (Čemu so podružnice kmetijske družbe?) Zato, da agitirajo za nemškutarske in liberalne kandidate! Dokaz: Na nedeljo, 28. sušca, je predsednik tukajšnjega „gaua“ sklical shod k Punkarju, ne zato, da bi se tam sklepalo o kmečkih potrebah, marveč, da bi se malo poagitiralo za prevajškega Pristova! Ta mož je hotel postati poslanec kar čez noč! Po dnevi se s svojo slavno osebo in kandidaturo ni upal na dan! No, izpodletelo je obema: Žauerju in njemu!

Št. Štefan na Zili. (Pogreb.) Žalostna novica se je raznesla preteklo nedeljo po naši

župniji: Oče Lekš so umrli! Tako je šlo okoli po hišah, in vsak se je čudil ter ustrašil, ko je slišal to-le nepričakovano novice! Komaj deset dni bolni! Pač pomoči ni bilo; hudo prehlajenje je imelo za posledico vnetje ledvic in pljuč. Pokopali smo rajnega dne 30. sušca ob izvanredni udeležbi! Pišem te skromne vrstice rajnemu v spomin! Ž njim smo izgubili veliko! Gospod Gašpar Lekš je bil prvi občinski svetovalec, načelnik šolskega sveta, načelnik konsumnega društva, odbornik hranilnice šentšefanske, cerkveni pevec! Koliko reči, skrbi, težav, sitnosti je moral rajni prenašati, premagati! Pa delal je rad, bil je potrpežljiv! Pri vsaki priložnosti se je pokazal njegov značaj. Bil je veren kristjan iz prepričanja in tudi v dejanju, Slovenec, sin slovenskih poštenih starišev; ljubil je Boga, pa tudi svoj jezik! Živel je skromno, hotel je imeti vse le v miru, složnosti! Spoštovala ga je cela občina; mislim, da tudi njegovi nasprotniki niso imeli povoda ga sovražiti! Udeležba pri pogrebu je pokazala, kako spoštujejo ljudje poštenjaka. 48 let star zapustil je ženo in štiri majhne otroke, svojega starega očeta ter bolno mater. Prav je imel domači župnik, č. g. Anton Pelnaf, ki je v svojem govoru pri odprtem grobu rekel: "Izgubili smo veliko! Žena in otroci, stari oče in mati svojega skrbnega gospodarja, konsumno društvo svojega očeta, šola svojega hišnega oskrbnika, občina milega mirnega svetovalca in jaz kot dušni pastir zvestega, dobrega prijatelja." Rajnega bomo ohranili dolgo v hvaležnem spominu. Bog mu plačaj ves njegov trud!

Politične vesti.

Sprava med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Srbski poslanik Simić je v sredo opoldne našemu zunanjemu ministertvu izročil srbsko noto, ki izjavlja: Srbija v svojih pravicah po aneksiji Bosne in Hercegovine ni bila oškodovana ter ne bo nasprotovala, kar sklenejo vevlasti glede člena 25. berolinske pogodbe. Obljublja, da opusti Avstriji sovražno politiko in se zaveže, da bo odsej napram Avstro-Ogrski gojila prijateljske odnose. Z ozirom na zagotovilo miroljubnosti Avstro-Ogrske bo Srbija odsej imela le toliko vojaštva pod orožjem, kolikor ga je imela spomladi leta 1908 in bo razorožila in razpustila čete prostovoljcev in druge čete.

Iz Črnogore pa prihajajo poročila, da črnogorski knez ni prav nič zadovoljen, da se je Srbija vdala, in da je izjavil, da se on ne vda.

Poraz ruskega zunanjega ministra Izvolskega v balkanski politiki je popolen. Izvolski ni proti avstrijskemu zunanemu ministru Aehrenthalu v zadevi priklopitve Bosne in Hercegovine zmagal niti v eni točki. Nasprotno lahko trdimo, da je njegov nastop za Srbijo Rusiji in Srbiji več škodoval nego koristil, najmanj koristi pa imamo od tega avstrijski Slovani. Izvolski je nastopil proti Avstriji, in ta se je čisto naravno morala naslanjati na Nemčijo, ki bo zopet znala pritisniti na avstrijsko vlado, da v zahvalo za ta odločni korak Nemčije v prilog Avstriji da avstrijskim Nemcem še bolj proste roke, nam pa zamaši usta. Srbija se je naslanjala na Rusijo, pa se je tudi varala in se bo sedaj morala bridko pokoriti. Koliko bolje bi bilo za Srbe, če bi bili poslušali glasove naših slovenskih politikov, ki so jih svarili pred vojno. Poslanci slovenskega kluba so se zavzemali za mir, dočim so nemški listi brez izjeme pozivali vlado na vojno. To pribijemo, ker so naši politični nasprotniki pred volitvijo lagali, da bo vojna, če zmagajo Slovenci, in ulovili so seveda marsikaterega nevedneža s to nepošteno pastjo.

Izvolski gre.

Slaba diplomacija Izvolskega je spravila Rusijo ob ves ugled in bo zato Izvolski odstopil. Najnovejše brzojavke poročajo, da je že demisioniral, in sicer na željo samega carja Nikolaja.

Proti kralju Petru

vlada v Belgradu velika nevolja, ker je podlegel proti Avstriji. Nekatere stranke hočejo, da se naj odpove prestolu v korist sina Aleksandra. Drugi bi zopet radi imeli za kralja črnogorskega princa Petra, mladi častniki bojne stranke pa se zavzemajo za odstopivšega prestolonaslednika Jurja, o katerem so nemški listi raztrosili nerisnično vest, da je pobegnil iz dežele.

Prince Jurij zapusti baje tekom tedna Belgrad in vstopi v rusko armado. Pravosodni minister Ribarac je izjavil, da ima srbska vlada že zagotovilo kralja Petra, da se bo takoj, ko se poravnava spor z Avstrijo, odpovedal prestolu na korist sinu Aleksandru. Slišijo se tudi glasovi, da se naj naredi med Bolgarijo in Srbijo personalna unija, slično kakor med Avstro-Ogrsko, in bi zasedel srbski prestol kralj Ferdinand. Iz-

ključeno pa tudi ni, da vevlasti mislijo Srbiji svojega kandidata za kralja vsiliti, če odstopi kralj Peter. Sploh so te in enake vesti več ali manj le ugibanja, ki pa se prav lahko tudi uresničijo.

Vaša sapa

je precej lažja že po prvi škaticli SCOTT-ove emulzije, ki ste jo zaužili, in ta olajšava bo vsak dan večja.

To je skušnja tisočev v teku 32 let.

Pristna le s to znamko — z ribičem — kot z jamstvenim znakom SCOTT-ovega ravnanja.

SCOTT-ova emulzija

množi nepričakovano splošno moč. Tek in spanje se povrmeta in prebavljanje se boljša. Zauživa se tudi po leti z najboljšim uspehom.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kaj je novega po svetu.

Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani slavi 27., 28. in 29. junija t.l. svojo 25. letnico z velikim pevskim nastopom skupnih pevskih zborov in posameznih društev in z izletom v slikovite slovenske pokrajine na Gorenjskem.

Znamenit Aljažev dom v Vratih pod Triglavom je odnesel mogočen plaz. Postavili bodo nov dom.

Nemci napadli Slovenca. V Kočevju so na cesti Nemci napadli 20 let starega Slovenca Koretiča in ga pobili na tla s palicami. V silobranu je zagrabil Koretič za nož, glavnemu napadalcu, koroškemu „Nemcu“, Karolu Plavcu, zadal v levo ramo tako rano, da je Plavec po preteku dveh ur umrl.

Bolečine,

revmatične, nervozne, vsled prehlajenja, prepiha nastale, mrzlico ozdravi zanesljivo Fellerjev fluid z zn. „Elsa-fluid“. Dvanajstor. za poskušnjo 5 K franko. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, Elsa trg 67 (Hrvatsko). Kasi.

Slovenščina na Koroškem — tuj jezik. S Kranjskega se nam piše: Da je slovenščina na Koroškem tuj jezik, je uradno potrjeno. Župni urad št. Rupert pri Beljaku je izdal tako uradno potrdilo. Neki župni urad s Kranjskega mu je uradno naznanil smrt nekega otroka, ki je bil rojen v št. Rupertu pri Beljaku, seveda v — slovenskem jeziku. Župni urad št. Rupert pri Beljaku pa pošlje naznanilo nazaj, češ, da ne more razumeti v tujem jeziku pisanega. Podpisan je tamošnji župnik. Če ne mara sprejemati slovenskih obvestil v matričnih zadevah, naj sam sebi pripiše, če bodo matice njegove župnije vsled njegovega nacionalizma nepopolne.

Morilec Födransperg, zoper katerega se je pričela 31. m. m. pred poroto v Trstu obravnava zaradi umora plesalke Lucienne Fabry, je priznal svoj zločin. Trdil pa je, da ni imel namena umoriti je, ampak jo je dregnil le zato, da bi jo „odpodil od sebe“. Pripovedoval je tudi, kako je razsekal truplo umorjene Fabry. Smeh med poslušalci je vzbudila njegova izjava, da je Fabry res ljubil. Zanimanje za to obravnavo je v Trstu zelo veliko in so izšli listi v posebnih izdajah, nekateri s slikami obtoženca in umorjenke.

Bolni na želodcu

iščejo in najdejo tolažbo in zdravje v uporabi pravih Bradyjevih želodčnih kapljic, ker po kratki uporabi tega staropriznane sredstva izginejo vse slabosti in drugi neprijetni pojavi, kakor omotica, omedlevica, glavobol, slabo prebavljanje, zapečenost in po njej povzročena utrujenost in oslabiljenje. Ker se večkrat prodajajo posnetki, zahtevajte vedno samo prave Bradyjeve želodčne kapljice, ki morajo imeti na zunanem ovitku in navodilu o porabi poleg Marijine slike s cerkvijo tudi podpis Najbolj varno pred posnetki C. Brady. pa je, ako se naravnost naroči pri edinem izdelovalcu C. Bradyjevi lekarni, Dunaj I., Fleischmarkt 1/385, odkoder se razpošilja 6 steklenic za K 5 ali 3 podvojne steklenice za K 4.50 franko in brez vseh drugih stroškov.

C. Brady

„Štajerčev“ urednik Linhart bo stal dne 5. aprila pred porotniki v Mariboru.

Dr. Lueger je bil izvoljen sedmič za dunajskega župana. Njegovi politični nasprotniki so oddali pri volitvi prazne listke.

Zeppelinov zrakoplov je prevozil vkljub viharnemu vremenu dolgo pot od Bodenskega jezera do Monakovega. Več tisoč ljudi je opazovalo po monakovskih ulicah, kako mirno manevrira zrakoplov nad mestom.

Priporočujemo našim družinam
Kolinsko cikorijo.

Tržne cene v Celovcu

24. sušca 1909 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg		80 litrov (biren)	
	od do		K v	
	K	v	K	v
Pšenica	—	—	24	50
Rž	21	—	21	70
Ječmen	—	—	—	—
Ajda	—	—	—	—
Oves	—	—	19	—
Proso	—	—	—	—
Pšeno	—	—	25	40
Turščica	—	—	—	—
Fizola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	—	—
Deteljno seme	—	—	—	—
Seno, sladko	12	—	12	50
„ kislo	8	—	10	—
Slama	8	—	9	50
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26
Smetana, 1	—	60	1	20
Maslo (goveje)	2	60	2	80
Surovo maslo (putar), 1	2	60	3	20
Slanina (špeh), povoj, 1	2	—	2	20
„ surova, 1	1	60	1	70
Svinjska mast	1	60	1	80
Jajca, 1 par	—	14	—	16
Piščeta, 1	2	40	2	80
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ³	3	10	3	50
30 „ „ mehka, 1	2	60	2	90
Ž i v i n a	Počrez		100 kilogramov	
	od do		žive vage	
	v k r o n a h		zaklana	
Konji	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—
„ za vožnjo	—	—	—	—
Junci	—	—	—	—
Krave	—	—	—	—
Telice	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	—
Prasete, plemena	—	—	—	—
Ovce	—	—	—	—

Loterijske številke 27. sušca 1909:

Trst 27 52 63 14 16
Line 14 42 64 19 12

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Žabnicah,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil v ponedeljek, dne 12. aprila 1909, ob 3. uri popoldne, v uradnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in računskih pregledovalcev ter odobrenje računskega zaključka.
2. Čitanje revizijskih poročil „Zadružne zveze“.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev računskih pregledovalcev.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Haloško vino

liter po 35 vinarjev, se proda od 1 do 6 polovnjakov. Sod se posodi. **Zanesljivim osebam se pošilja brez povzetja!** Naslov v upravnistvu „Mira“.

„Mir“ je edino glasilo koroških Slovencev!

10 zapovedi

za

kmetovalca,

lepo tiskane, čisto zastoj in poštne prosto dobi vsakdo, kdor ponje piše, od lekarnarja **Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.**

Urh Primšic, Celovec,

Pernhartgasse št. 10., nasproti hotela „Sandwirt“, priporoča se slavnemu občinstvu za izdelovanje različnih oblek. Ima bogato zalogo modernega blaga. Delo vestno, cene nizke. Za lepo pristojanje se jamči.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorjena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin

v stari Souvanovi hiši na Mesnem trgu št. 22 v Ljubljani

Velika zaloga najboljšega

istrijskega vina,

iz najboljših, že iz rimskih časov slavnih rimskih goric med Isolo in Piranom, prodaja po najnižji ceni od 56 litrov naprej

Anton Rebec,

posestnik in vinski trgovec, Št. Peter na Krasu.

Najboljši češki vir za dobavo.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega, izpuhanega perja 2 K, najboljšega 2 K 40 vin.; polbelega 2 K 80 vin.; belega 4 K, belega puhastega 5 K 10 vin.; 1 kg najfinjšega, snežno-belega, izpuhanega 6 K 40 vin., 8 K; 1 kg sivega puha 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinjšega prsnega puha 12 K. Ako se kupi 5 kg, poštnine prosto.

Izgotovljene postelje iz gostonitkaste rdečega, višnjevega, belega ali rumenega nankina, dobro napolnjene, tuhnja, 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema blazinama, vsaka 80 cm dolga, 58 cm široka, napolnjena z novimi, sivimi, zelo trpežnim puhastim perjem 16 K; napolnjen 20 K, puh 24 K; posamezne tuhnje 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50 vin., 4 K. Pošiljam po postnem povzetju od 12 K dalje poštne prosto. Dovoljeno je zamenjati ali vrniti, ako se plača poština; če blago ne ugađa, se denar povrne. **S. Benisch, Deschenitz, št. 794 (Češko).** Cenik brezplačno in poštne prosto.

Esence

za takojšnjo sigurno narejanje vseh opojnih pijav, finih namiznih likérov in specialitet pošiljam v brilantni kakovosti. Poleg tega ponujam

ocetove esence 80 % kem. čiste, za narejanje hudega jesiha. Recepte in plakate se priloži zastoj. Cenike pošiljam franco.

Karol Filip Pollak, tovarna esenc, Praga, Marijine ulice 8.

(Solidni, strokovni zastopniki se iščejo.)

Kranilno in posojilno društvo v Celovcu

$4\frac{1}{2}\%$	kmečki kreditni zavod za Celovško okolico Pavličeva ulica št. 7 uraduje ob četrkih od $\frac{1}{2}$ 10. do 12. ure in od $\frac{1}{2}$ 2. do 3. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure.	$4\frac{1}{2}\%$

Društvo jamči za popolno varnost vlog s premoženjem vseh udov.

Goriško vinarsko društvo

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

naravna in pristna vina

z Brd, z Vipavskega in Krasa.

Razpošilja na vse kraje

od 56 litrov dalje.

Vzorci vin pošilja na zahtevo. Cene zmerne, postrežba točna in realna.

Sedež društva:

Gorica, ulica sv. Antona št. 7.

? Imate li doraslo hčerko ?

Zahtevajte vedno NOVO isbiro z narodnim kolkom 1 kos 23 m za K 16-	Naročite takoj najcenejše in najlepše tkaninsko blago lastnega izdelka, kakor celire damaste, gradle, flanele, kanafase, najmodernejše blago za damske obleke itd. za tovarniško ceno pri trdki:	Opreme za neveste
	Francišek Mejd strojna tkalnica in razpošiljalnica v Usti nad Orlicí, Hutvald št. 50, Češko.	
	Pišite po vzorce	
	podelite ji veselje in kupite ji opremo!	

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

Modnega in manufakturnega, tu-in inozemskega blaga, vedno najnovejši izbor. Zaloge je stalno v vrednosti $\frac{1}{4}$ milijona kron. Za prodajanje na debelo oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa poletnega blaga bode letos po zelo nizkih cenah prodajal, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala. Imam za ženine in neveste zmerom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

Vsi uslužbenci govorijo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine, Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

Osrednjo kurjavo in prezračevanje

vseh sestav proizvaja

češki specialni zavod:

Tovarna za stroje

Jan Štětka

Praga, Kralj. Vinogradey,

Fričova ul. 892.

Posebnost: Stavbe železnih vrtnih hišic in kurjava istih s toplo vodo.

Etažna kurjava iz štedilnika skozi stanovanja z 2, 4 do 6 sob.

Železne konstrukcije mostov, streh itd.

Patentirane, same ob sebi delujoče škropilnice „Syphonia“

za vinograde in hmeljnike

za zatiranje sadnih škodljivcev, proti boleznim na perju, za odpravo predenca in divje sorčice itd.

Same ob sebi delujoče, nosljive in prevozljive brizgalnice

za 10, 15, 60 in 100 litrov tekočine, s pripravo za mešanje na petrolej ali brez nje. Zahtevajte podobo in opis, katere vam pošlje

Ph. Mayfarth & Co.

tvornice strojev, specialna tvornica vinskih stiskalnic in strojev za izkoriščanje sadja.

Odlikovana z nad 620 zlatimi in srebrnimi medaljami.

DUNAJ, II./1, Taborstrasse št. 71.

Natančni ilustrovani ceniki zastoj.

Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

$4\frac{1}{2}\%$

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčenje zapadle kupone. Daje predjume na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške žensitinske kavelje.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.